

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Загальна гідрологія»

Освітня програма «Географія»

Спеціальність 106 Географія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри географії та природознавства
Протокол № _1_ від “_15_” вересня 2020 р.

Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Загальна гідрологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	кандидат географічних наук, Фоменко Наталія Володимирівна
Контактний телефон викладача	+38 (096) 37 99 448
E-mail викладача	nataliia.fomenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	нормативна
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год., з них: 12 год. лекційних та 18 год. практичних занять, 60 год. самостійної роботи. Вид контролю – залік.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	2 години
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Загальна гідрологія» є нормативною навчальною дисципліною для студентів спеціальності 106 Географія. При вивченні цієї дисципліни студенти зможуть вивчити понятійно-категорійний апарат гідрології, а також процеси і явища, які відбуваються в океанах і морях, оскільки вони дуже відрізняються від процесів та явищ, що відбуваються у водних об'єктах суші, а отже різні і методи їх вивчення.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання дисципліни «Загальна гідрологія» є: формування знань про роль води у природі і господарстві, суть гідрологічних процесів і їх вклад у формування географічної зовнішності Землі, застосування гідрологічних даних для інших гідрологічних дисциплін.</p> <p>Основними завданнями навчальної дисципліни «Загальна гідрологія» є: надбання студентами теоретичних знань з основ гідрології, гідрохімії та охорони і комплексного використання водних ресурсів, а також практичних навичок спеціальних гідрологічних побудов, які базуються на елементах наукового дослідження.</p>	
4. Компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів. - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. - Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. - Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. - Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах. - Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки. - Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності. - Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси. 	
5. Результати навчання	
<ul style="list-style-type: none"> - Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук. - Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ. 	

<ul style="list-style-type: none"> - Пояснювати особливості організації географічного простору. - Аналізувати географічний потенціал території - Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук. - Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер. 					
6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу – 3 кредити ECTS, 90 год.					
<u>Вид заняття</u>			<u>Загальна кількість годин</u>		
лекції			12		
практичні			18		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
<u>Семестр</u>	<u>Спеціальність</u>	<u>Курс</u> (рік навчання)	<u>Нормативний /</u> <u>вибірковий</u>		
III	106 Географія	2 курс ОР «бакалавр»	нормативний		
Тематика курсу					
<u>Тема, план</u>	<u>Форма</u> <u>заняття</u>	<u>Лігера-</u> <u>тура</u>	<u>Завдання, год</u>	<u>Вага</u> <u>оцінки</u>	<u>Термін</u> <u>виконання</u>
Значення води в процесах на Землі і господарстві	Лекція 1/ Практична робота № 1	1-5	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 2 год	5	1 тиждень навчання
Вода на Землі та її кругообіг	Лекція 2/ Практична робота № 2	1-5	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 2 год	5	2 тиждень навчання
Хімічні і фізичні властивості вод, їх класифікація	Лекція 3/ Практична робота № 3	1-5	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 2 год	5	3 тиждень навчання
Ріки, їх живлення і стік, водний режим рік	Лекція 4/ Практична робота № 4	1-5	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 2 год	5	4 тиждень навчання
Озера і водосховища	Лекція 5/ Практична робота № 5	1-5	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 2 год	5	5 тиждень навчання
Гідрологія боліт	Лекція 6/ Практична робота № 5	1-5	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 2 год	5	6 тиждень навчання

Гідрологія льодовиків	Лекція 7/ Практична робота № 7	1-5	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 2 год	5	7 тиждень навчання
Гідрологія океанів і морів	Практична робота № 8	1-5	Тестові завдання/ захист практичної роботи	5	8 тиждень навчання

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	50 балів студент отримує під час проведення практичних занять; ще 50 балів студент отримує за складання заліку.
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота містить 4 описові запитання та тестові завдання. Описові теоретичні питання мають бути розписані у формі тез, лаконічно та послідовно. Після написання роботи проходить усний захист (вибірково за необхідності).
Семінарські заняття	Кожне практичне/семінарське заняття оцінюється в 5 балів, 10 балів студент може отримати за оформлення і презентацію самостійного завдання. Без захисту індивідуальної роботи студент не допускається до здачі заліку.
Умови допуску до підсумкового контролю	Під час навчання на практичних заняттях отримати не менше 25 балів, а також, обов'язково захистити індивідуальну роботу згідно обраної тематики.

7. Політика курсу

Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбутись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.

Списування під час контрольних робіт та заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час заліку чи практичних робіт.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”»

[https://pnu.edu.ua/wp-](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf)

[content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf)

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перескладання змістових модулів та оскарження оцінювання

Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasylia-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Левківський С.С., Хільчевський В.К., Ободовський О.Г. та ін. Загальна гідрологія. – К.: 2000. – 263с.
2. Михайлов В.Н., Добровольский А.Д. Общая гидрология. – М.: Высшая школа, 1991. – 368с.
3. Чеботарев А.И. Общая гидрология. – Л.: Гидрометеиздат, 1975. – 544с.
4. Богословский Б.Б., Самохин А.А., Иванов К.Е., Соколов Д.П. Общая гидрология. – Л., 1984. 356с.
5. Давыдов Л.К., Дмитриева А.А., Конкина Н.Г. Общая гидрология. – Л., 1973. 642с.

Додаткова:

6. Калинин Г.П. Проблемы глобальной гидрологии. – Л., 1968. 377с.
7. Чеботарев А.И. Гидрологический словарь. – Л.: Гидрометеиздат, 1978. – 308с.

8. Самохин А.А., Соловьева Н.Н., Догановский А.М. Практикум по гидрологии. – Л.: Гидрометеиздат, 1980.
9. Литовченко А.Ф., Сорокин В.Г. Гидрология и гидрометрия. Практикум. – К.: Высшая школа, 1987. – 167с.
10. Клиге Р.К. Изменения глобального водообмена. – М., 1985, 247с.
11. Львович М.И. Вода и жизнь. – М., 1986. 254с.
12. Мировой водный баланс и водные ресурсы Земли. – Л., 1974. 636с.
13. Муравейский С.Д. Реки и озера. Гидробиология. Сток. – М., 1980, 368с.
14. Разумихин Н.В. Природные ресурсы и их охрана. – Л., 1987. 266с.
15. Степанов В.Н. Океаносфера. – М., 1983. 544с.

Викладач

Фоменко Н.В.